

MATERIALER

Med eller uden spids? Du kan sagtens bruge almindelige rundstokke til projektet. Men bruger du opbindingspæle, slipper du nemmere om ved arbejdet, for de er tilspidsede fra en start. Og det er en fordel, når stolperne skal i jorden.

Låge med KLASSISKE SAMLINGER

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Det kræver lidt håndlag og grundighed at lave præcise samlinger i rundtømmer, men ellers kan de fleste være med.

TIDSFORBRUG:

En dags tid
(inklusive opsætning)

PRIS:

Cirka 350 kroner

Hegnspæle og en låge af rundtømmer er en billig løsning, når du vil markere skel. Samtidig er det så tilpas diskret, at det falder pænt i med omgivelserne.

Et hegn eller et plankeværk kan i rigtig mange tilfælde være en oplagt – og flot – løsning, når du vil markere skellet til en vej eller en sti. Men i naturskønne omgivelser, fx i sommerhusområder, kommer det nemt til at virke noget bastant. Træer og buske er oplagte til afgrænsning, men skal du markere skellet over større områder mod offentlig sti og vej, er et trådhegn bundet op på runde pæle en noget billigere og mere diskret løsning.

Der er ikke så mange ben i at få alle pælene i jorden – især ikke hvis du som her bruger trykimprægnerede pæle, der er tilspidsede og klar til brug. De bankes bare cirka 70 cm ned med en afstand på et par meter, og trådhegnet monteres.

Lågen – også i rundtømmer, så den matcher hegnet – er der lidt flere udfordringer i. For samlingerne kan være lidt drilagtige. Men med en god gammel snedkermetode, et par enkle hjælpemidler og præcis opmåling bliver samlingerne flotte og gedigne.

Lågerammen

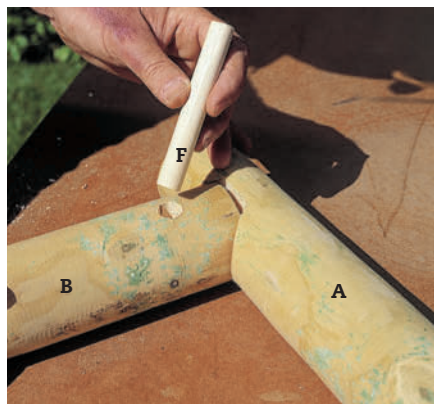
Lågen her er fremstillet af såkaldte opbindingspæle, der kan købes i flere forskellige længder i byggemarkedet.

De runde pæle er lidt mere besværlige at arbejde med end firkantet træ. Både opmålingen og samlingerne kan godt være lidt bøvlede. Men med lidt hjælpeværktøj, tålmodighed og præcision er opgaven absolut til at løse.

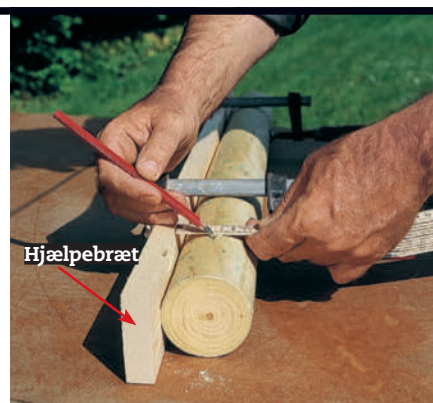
Lågens dele samles med pu-lim og skruer – begge dele til udendørs brug. Men herudover er det nødvendigt at supplere med fire små rundstokke, der bores ind i hver ende af de vandrette rammedele. Så har skruerne noget at "bide i", og det er nødvendigt for at sikre en solid og langtidsholdbar samling.

2 Sav halvt ned (her 3,5 cm) i de to lodrette dele (A) til rammen. Brug en hulsav med en diameter på 70 mm.

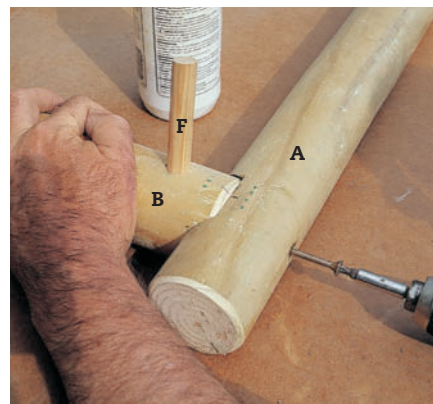
4 Bor hul (21 mm i diameter) i de vandrette dele (B) af rammen til et tværanker (F). Skruer i endetræ fungerer nemlig dårligt, så de skal have noget at få fat i. Hullet bores kun 6 cm dybt, så tværankeret kun ses fra den ene side af lågen.

1 Start med at spænde et hjælpebræt fast til rundtømmeret. Brættet fungerer som land, når du skal måle op, og det sikrer samtidig, at pælen ikke ruller, når du skal måle op og bore.

3 De udsavede huller skæres rene med et skarpt stemmejern. Det er vigtigt, at du skærer hullets bund helt plan. Det sikrer nemlig, at samlingen bliver solid, slutter tæt og bliver vinkelret.

5 Lågen kan nu samles. Brug pu-lim – både i samlingen og på tværankeret (F) – og en skruer i hver samling. Tværankeret saves i plan, når det er slået i bund.

Tværstiveren

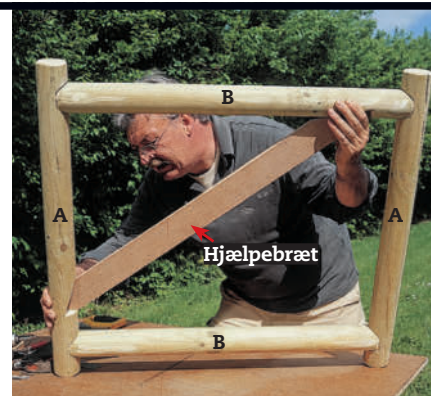
Tværstiveren afstiver lågerammen og sørger for at holde den i vinkel. Den skal placeres, så den går skråt opad fra rammens bund i hængselsiden og understøtter den øverste vandrette del i lukkesiden.

For at give tilstrækkelig stabilitet i konstruktionen skal tværstiveren hvile i hak på rammens inderside.

Havde vi samlet lågen af firkant-tømmer, havde denne manøvre været helt ukompliceret, men arbejdet er lidt mere kompliceret, når det gælder rundtømmer. Men med grundig opmåling og et hjælpebræt som skabelon når du imidlertid rigtig langt.

1 Sav hak til tværstiveren i den lodrette del (A) i hængselsiden og øverste del (B). Det vandrette snit saves halvt ind (3,5 cm), og det skrå snit findes ved at holde et bræt (samme bredde som tværstiver) mellem de to monteringspunkter.

2 Tværstiverens endevinkler findes ved hjælp af en skabelon (som du kan lave af hjælpebrættet, når du er færdig med opmåling og udsavning). Streg op på det flade bræt, og sav af, indtil brættet sidder nøjagtig i spænd i rammen.

3 Gør hjælpebrættet fast til tværstiveren (C) med et par søm. Nu kan du bruge brættet som land, når du skal save endesnittene vinkelret i stiveren.

4 Bank tværstiveren (C) på plads i rammens indhak, og gør den fast med pu-lim og to 5 x 80 mm skruer i hver samling.

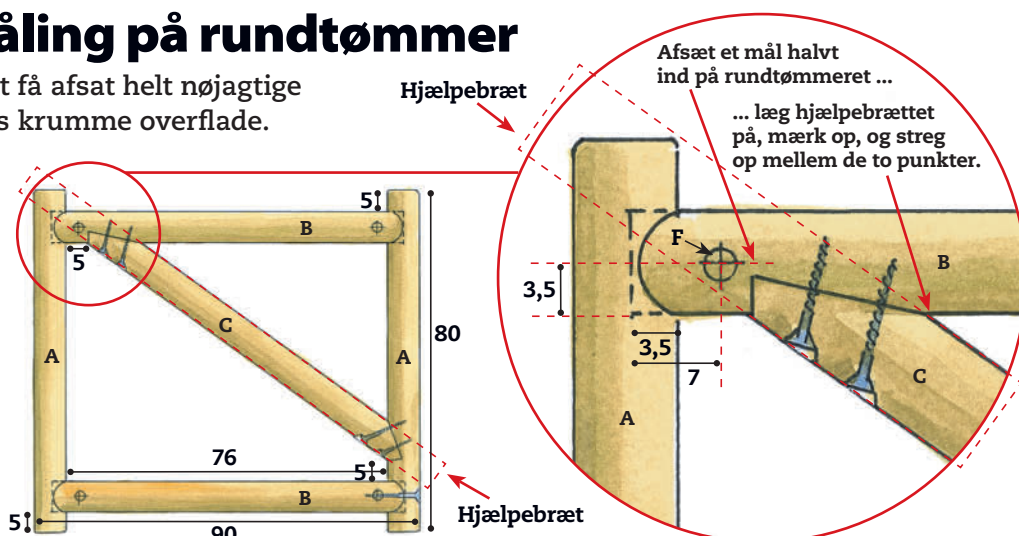
5 Beskyt træet mod råd. Trykimprægneret træ har lang levetid, når det beskyttes med træolie. Endetræ er dog svagt, så det beskyttes med et skråt snit, så vandet kan løbe af, eller med en inddækning skåret af aluminiumsplade.

Præcis opmåling på rundtømmer

Udfordringen ligger i at få afsat helt nøjagtige mål på rundtømmerets krumme overflade.

Tværstiveren (C) skal sikre, at rammen bliver solid og stabil, så den skal tilpasses nøjagtigt. Og da det kan være svært at måle op på rundtømmer, har du brug for en måleskabelon i form af et bræt, der har samme bredde som tværstiveren.

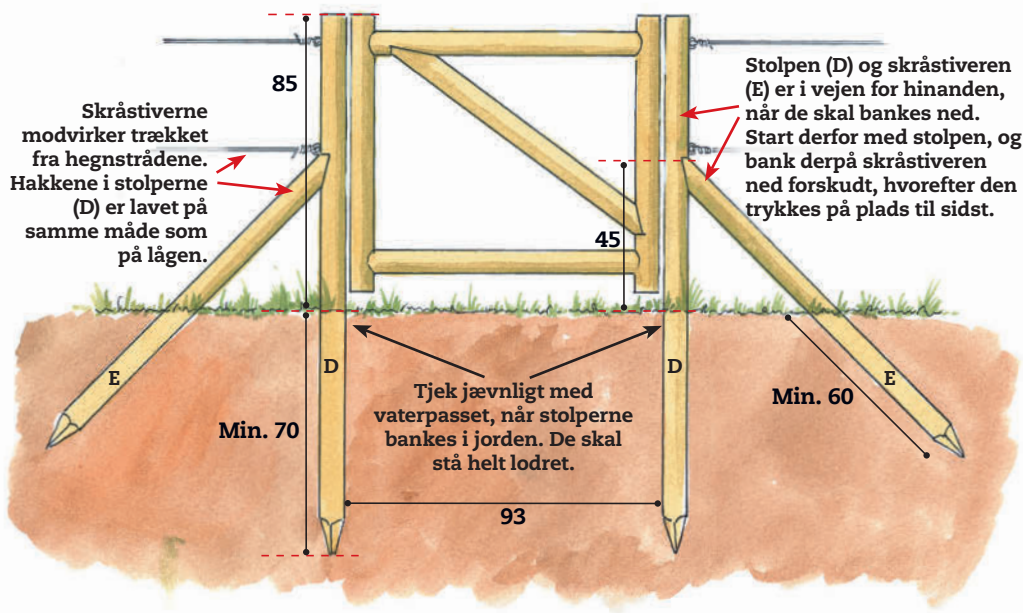
Her til højre kan du se, hvordan du bruger skabelonen til at finde frem til vinklen på de skrå snit i rammedelene (A og B) og tværstiveren (C).

Sådan sættes lågen op

Skal lågen bruges sammen med et trådhegn (som her), skal der bankes skråstivere ned, der kan modvirke hegnets træk.

Med en pælehammer undgår du at smadre endetræet, når stolperne skal bankes i jorden.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

70 mm trykimprægneret pæl:

- 2 lodrette dele af rammen (A) a 80 cm
- 2 vandrette dele af rammen (B) a 83 cm
- Tværstiver (C), ca. 90 cm (tilpasses)
- 2 stolper (D) a ca. 155 cm
- 2 skråstivere (E) a ca. 110 cm

21 mm rundstok:

- 4 tværanker (F) a 10 cm

Desuden:

- Hjælpebræt, 7 x 100 cm
- 4 Climate-skruer, 5 x 120 mm
- 4 skruer, 5 x 80 mm
- 2 stabelhængsler a 38,5 cm (galvaniserede med løse pladestabler)
- Glipfald
- Aluminiumsrest (til inddækning)
- Pu-lim (udendørs)

Specialværktøj

- Pælehammer (kan evt. lejes)

Lågen holdes lukket med et glipfald, der stemmes ind i stolpe og ramme.

Aluskiverne gøres fast med tætningskruer med gummiskiver. Bank forsigtigt i facon.

Lågen hængsles med to stabelhængsler, der monteres i en udstemt, plan flade.

Vind og vejr vil udtørre træet med tiden, så der opstår revner og sprækker. Dem kan du lukke med linoliekit (en god gammel snedkermetode). Husk først at pensle træet med linolie, ellers kan kittet ikke binde.